

Ondernemerschap in de Zelfstandigenwet

De brancheorganisaties ABU, Bovib, NBBU, RIM en VvDN vertegenwoordigen een groot aantal ondernemingen die diensten verlenen gericht op de inzet van zzp'ers bij opdrachtgevers. Gezamenlijk vormen zij de Coalitie van Intermediaire dienstverleners.

Het ondernemersklimaat van Nederland is gebaat bij de mogelijkheid tot inzet van goed gereguleerde flexibele arbeid. De Coalitie ziet tot haar spijt dat alle vormen van flexibele arbeid in toenemende mate moeilijk worden gemaakt. Dat is slecht voor de wendbaarheid van onze economie. De Coalitie is van mening dat de Zelfstandigenwet nadrukkelijk moet bijdragen aan het compliant inzetten van flexibele arbeid.

Tijdens de stakeholdersessie van 25 juni 2026 is namens deze Coalitie gereageerd op de vragen van het ministerie. De Coalitie heeft niettemin de behoefte om nog een paar zaken onder de aandacht te brengen.

Grondrecht vrijheid van ondernemerschap

In artikel 16 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (het Handvest) is het grondrecht van vrijheid van ondernemerschap opgenomen. Dit grondrecht strekt zich ook uit tot de zelfstandigen, waar de Zelfstandigenwet betrekking op heeft.

Een onderneming is een constructie om deel te nemen aan het economisch verkeer. Bij het ondernemerschap draait het om de persoon (of personen) achter die constructie. Die wordt in de wetenschap wel omschreven als *“The entrepreneur is the person who turns his or her ideas and ambitions into a well-functioning enterprise, that creates value for himself or herself, his or her employees and the society, and focuses on innovation and extension of activities, where he or she carries full responsibility (at own risk and for his or her own account) and where he or she directly feels the consequences of his or her decisions”*.¹

Meer specifiek omvat dit grondrecht het recht voor elke onderneming om, binnen de grenzen van de aansprakelijkheid voor eigen handelingen, vrij te beschikken over de haar ter beschikking staande economische, technische en financiële middelen.

Dit grondrecht is niet absoluut en de Coalitie beseft zich dat het arbeidsrecht aan dit grondrecht beperkende maatregelen kan opleggen. De evenredigheid vraagt echter dat inbreuken dan wel beperkingen niet verder gaan dan wat legitiem is toegestaan.

Werken via een intermediair

In veel gevallen wordt door opdrachtgevers een intermediaire dienstverlener ingeschakeld om een rol te spelen in het bij elkaar brengen van werk en werkende en de administratieve

¹ J. Dijkhuizen, Entrepreneurship, easier said than done: A study on success and well-being among entrepreneurs in the Netherlands (rede Tilburg). Ridderprint 2015, p. 12.

afhandeling van deze dienstverlening. Dit gebeurt ook bij het plaatsen van zelfstandigen bij opdrachtgevers, en vooral bij overheidsopdrachtgevers.

De Coalitie is van mening dat in een dergelijk geval de zelfstandige niet slechter af mag zijn dan wanneer een intermediaire dienstverlener geen rol speelt bij een opdracht. Dit gaat dan vooral om het aantal opdrachtgevers. Via een intermediair kunnen meerdere opdrachten bij eindopdrachtgevers worden uitgevoerd. Zodoende kan de intermediair niet als één opdrachtgever worden aangemerkt. De volgende redenen ondersteunen deze zienswijze. De eindopdrachtgever kan bepalen dat er via één partij de opdrachten tot stand komen;

- Het aantal opdrachtgevers is geen doorslaggevend criterium om vast te stellen of een zelfstandige wel een ondernemer is, verderop hierover meer;
- De ondernemer kan ervoor kiezen om acquisitie uit te besteden en hiervoor een intermediair in te schakelen, vergelijkbaar met het uitbesteden van de administratie aan een financieel adviseur o.i.d.

Aantal opdrachtgevers

In de vele discussies over de zelfstandigen en wanneer er nu echt sprake is van ondernemerschap speelt het aantal opdrachtgevers steeds een rol. De Coalitie pleit ervoor om dit criterium los te laten, omdat ondernemen risico nemen is.

Wanneer een ondernemer met producten maar één klant heeft, zal niemand stellen dat er een arbeidsovereenkomst bestaat tussen de ondernemer en de klant. In het kader van het spreiden van risico's is het wellicht niet verstandig, maar dat is toch echt aan de ondernemer zelf om te besluiten.

Waarom is dit dan anders wanneer een zelfstandige diensten verricht? Dat is onlogisch en een onnodig beperkende maatregel op de vrijheid van ondernemerschap. Dit grondrecht brengt immers met zich mee dat het aan de ondernemer zelf is om de mate van risico's te bepalen. Het is ook geen maatregel die nodig is om een arbeidsovereenkomst te kunnen vaststellen.

Conclusie

De Coalitie is op grond van het bovenstaande van mening dat wanneer zelfstandigen opdrachten uitvoeren via een intermediair dit op geen enkele wijze afbreuk mag doen aan het ondernemerschap van de zelfstandigen. Daarnaast moet het aantal opdrachtgevers van een zelfstandige geen doorslaggevend criterium zijn voor het vaststellen van het ondernemerschap.

Met vriendelijke groet,

Loes Waterreus
Bob van Berkel
Saskia Kapper
Stef Witteveen
Margreet Drijvers

Hoofd Beleid en Strategie NBBU
Voorzitter Raad voor Interim Management (RIM)
Voorzitter Bovib
Voorzitter Commissie Wetgeving en Voorlichting VvDN
Programmamanager zzp-dienstverlening ABU

NBBU

 Bovib

 ABU

 VvDN

 RIM